

**แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ***
**GUIDELINES FOR PARTICIPATORY ACADEMIC ADMINISTRATION
FOR PUBLIC EDUCATIONAL INSTITUTIONS OF SISAKET PROVINCIAL
VOCATIONAL EDUCATION OFFICE**

จิตติมาภรณ์ ธรรมวิเศษ¹, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ²
Thitimabhorn Thamwiset¹, Pacharawit Chansirisira²
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}
Faculty of Education, Mahasarakham University^{1,2}
Email : 66010581025@msu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และ 2) เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 230 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น และ ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีเยี่ยม จำนวน 2 สถานศึกษา กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ประเมินแนวทาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) งานวิทยบริการและห้องสมุด 2) งานสื่อการเรียนการสอน

3) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานแผนกวิชา ตามลำดับ และ 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) งานวิทยบริการและห้องสมุด และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน ทั้ง 6 ด้าน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น 41 แนวทาง

คำสำคัญ : แนวทาง; การบริหารงานวิชาการ; การมีส่วนร่วม

ABSTRACT

This research aims to 1) study the current situation, desired situation, and necessity for participatory academic administration for public educational institutions of the Sisaket Provincial Vocational Education Office and 2) guidelines for participatory academic administration for public educational institutions of the Sisaket Provincial Vocational Education Office. The research was divided into 2 phases. Phase 1 : to study the current state and the desirable state and the priority needs of academic administration. The sample group was 230 participants. Those were collected by stratified random sampling through the school size and simple random sampling. The instruments were the 5-level rating scale questionnaire. Data analyses were percentage, mean, standard deviation, and modified priority needs index. Phase 2 : the guidelines of academic administration by the study of 2 best practices schools. The informants included 6 of the school's administrators and teachers. The instruments were the semi-structured interview and the evaluation of the suitability and feasibility. The development guidelines were evaluated by 5 experts through purposive sampling technique. Data analyses were mean, standard deviation, and content analysis.

The results were as follows: 1) The overall opinions concerning the current condition of participatory academic administration for public educational institutions of the Sisaket Provincial Vocational Education Office have an average equal to 4.33, and when considering each aspect, it was found that it was at a high level in every aspect. The overall opinions concerning the desirable condition of participatory academic administration for public educational institutions of the Sisaket Provincial Vocational Education Office have an average equal to 4.65, and when considering each aspect, it was found that it was at the highest level in every aspect. Furthermore, the priority needs were, in descending order from high to low, as follows: 1) Academic Resources and Library 2) Teaching Media 3) Curriculum Development 4) Measurement

and Evaluation 5) Dual Vocational Education and 6) Department, respectively and 2) the overall opinions concerning the guidelines for participatory academic administration for public educational institutions of the Sisaket Provincial Vocational Education Office have an average equal to 4.60; it was found that it was at the highest level in every aspect. The possibility is at a high level and has an average equal to 4.41. These 6 aspects are as follows: 1) Academic Resources and Library 2) Teaching Media 3) Curriculum Development 4) Measurement and Evaluation 5) Dual Vocational Education and 6) Department. These could be elaborated into 41 detailed guidelines for participatory academic administration for public educational institutions of the Sisaket Provincial Vocational Education Office.

Keywords : Guidelines; Academic Administration; Participation

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ทั้งทางด้านความรู้และคุณธรรม ให้มีความสามารถในการทำงาน คิดวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้แสวงหาความรู้ และใช้ความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพพลานามัยทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจที่สมบูรณ์แข็งแรง สามารถประกอบสัมมาชีพในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สามารถอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศ คาดการณ์ได้ยากและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565) นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (มาตรา 7) และแนวทางการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

งานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด ถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกคน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่อง เพื่อการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา และภารกิจของสถานศึกษาในปัจจุบัน ให้สถานศึกษาแบ่งการบริหารงานออกเป็น 4 ฝ่าย 1. ฝ่ายบริหารทรัพยากร 2. ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ 3. ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และ 4. ฝ่ายวิชาการ ซึ่งการบริหารงานของฝ่ายวิชาการในสถาบันการอาชีวศึกษามิองค์ประกอบทั้งหมด 6 งาน ดังนี้ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566) การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับสถานศึกษา และถือเป็นหัวใจหลักของสถาบันการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับก่อนอุดมศึกษาและระดับอุดมศึกษา ซึ่งการที่จะดูว่าสถาบันการศึกษาใดมีมาตรฐานและคุณภาพ ก็มักพิจารณาได้จากตัวชี้วัดของผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ นอกจากนี้ งานวิชาการยังรวมถึงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในการออกไปประกอบอาชีพที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ชุมชน ตลาดแรงงาน ผู้ใช้บัณฑิตและการประกอบอาชีพอิสระ ถือเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องใส่ใจตระหนักรู้ และเข้าใจในภารกิจของงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รู้จักปรับปรุงงานวิชาการของสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้า ทนต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและสำคัญเป็นอย่างมาก ที่ถูกพูดถึงในทุกภาคส่วนของการพัฒนาในทุกๆองค์กร ซึ่งเป็นการพัฒนารูปแบบใหม่ที่เน้นให้ประชาชนทุกระดับเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรมากขึ้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้บัญญัติสาระเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรวิชาชีพ เครือข่ายทางการศึกษาให้มีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับองค์กรทุก ๆ ฝ่าย เพื่อเป็นแนวร่วมในการพัฒนาคนไทย สร้างสรรค์พลังปัญญาของสังคมไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม แต่การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยอีกหลายด้าน การนำเอาการเชื่อมโยงการทำงานของทุกส่วนในสังคมมาเป็นเครือข่ายทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นการรวมตัวกันระหว่างโรงเรียนหลายๆ แห่ง หรือบุคคลที่มีบทบาทในการจัดการศึกษา โดยมีการรวมตัวกันในหลากหลายรูปแบบ เพื่อให้เป็นหนึ่งเดียวกันด้วยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์ สื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ภายใต้ข้อตกลงหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันด้วยความเป็นกัลยาณมิตรและทัดเทียมกัน และใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันอย่างคุ้มค่า เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยทุกโรงเรียนมีความเป็นอิสระและมีเอกภาพในการบริหารจัดการได้เช่นเดิม แต่มีกิจกรรมที่ต้องให้ความร่วมมือระหว่างกันมากขึ้น

จากสภาพปัจจุบัน การจัดการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษา ในการบริหารงานฝ่ายวิชาการ ยังพบปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่สอดคล้องกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้งครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในงานของแผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และงานสื่อการเรียนการสอน และการทำงานที่ขาดการประสานความร่วมมือกับทั้ง 6 งานในฝ่ายวิชาการในสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมีส่วนทำให้คุณภาพการศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาต่ำลงไปด้วย โดยมีส่วนร่วมของงานในฝ่ายวิชาการ ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Cohen and Uphoff, 1980) ดังนั้น ปัญหาทางวิชาการจึงเป็นหน้าที่ของทุกๆ ฝ่ายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาเอง จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และร่วมมือกันทุกฝ่าย ทั้งด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ จะต้องพัฒนาความรู้ความสามารถให้ครูผู้สอนเกิดความรู้ ความเข้าใจ ในการทำงาน และร่วมมือร่วมใจในงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพในการศึกษามากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561)

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาต้องมีการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมจากทุกๆ ฝ่ายในสถานศึกษา ซึ่งต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานให้เป็นไปตามระบบ ถ้าขาดระบบการบริหารที่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่นๆ ของสถานศึกษาได้ ดังนั้นความสำเร็จหรือความล้มเหลวในสถานศึกษา จึงขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการครูในสังกัดอาชีวศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมในสถาบันอาชีวศึกษา จึงเกิดข้อสงสัยว่าแนวทางพัฒนามีองค์ประกอบตัวชี้วัดอะไร มีสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นอย่างไร และมีแนวทางพัฒนาอย่างไร จึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษนี้ขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

2.2 เพื่อเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

3. ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย

3.1 ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

3.2 ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมวิธี (Mixed Method) มีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวนทั้งสิ้น 589 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 230 คน แบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 9 คน และครู จำนวน 221 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างและเปรียบเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan แล้วใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยมที่มีผลงานทางวิชาการ จำนวน 2 แห่ง แห่งละ 3 คน รวม 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นผู้ประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 5 คน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ระยะเวลาที่ 1 คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ เกี่ยวกับสถานศึกษา สถานะ และตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานวิทยบริการและห้องสมุด 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ 1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข 2) นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อความ (ความเที่ยงตรง : Validity) และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (IOC : Index of Consistency) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 3) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 0.51-0.91 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อของสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ระหว่าง 0.33-0.76 คำนวณหาความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ) พบว่า แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าเท่ากับ 0.98 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าเท่ากับ 0.96 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 ระยะเวลาที่ 2 คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ประเมินแนวทาง

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามพร้อมนัดวัน เวลาในการรับเครื่องมือในการวิจัยคืนด้วยตนเอง จำนวน 230 ฉบับ ให้สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

4.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

5. ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงาน วิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษา ภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล		
1. งานแผนกวิชา	4.46	0.62	มาก	4.66	0.52	มากที่สุด	0.04	4
2. งานพัฒนาหลักสูตร	4.47	0.59	มาก	4.71	0.50	มากที่สุด	0.06	3
3. งานวัดผลและประเมินผล	4.46	0.63	มาก	4.74	0.48	มากที่สุด	0.06	3
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด	3.84	0.66	มาก	4.50	0.60	มากที่สุด	0.18	1
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.41	0.71	มาก	4.69	0.52	มากที่สุด	0.06	3
6. งานสื่อการเรียนการสอน	4.35	0.65	มาก	4.69	0.49	มากที่สุด	0.08	2
โดยรวม	4.33	0.64	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด	0.08	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษา ภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ทุกด้าน และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษา ภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมาก ไปหาน้อย คือ งานวิทยบริการและห้องสมุด งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี งานพัฒนาหลักสูตร และงานแผนกวิชา ตามลำดับ

5.2 แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดศรีสะเกษ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
แนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัด
สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ

การบริหารงานวิชาการ แบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. งานแผนกวิชา	4.60	0.52	มากที่สุด	4.40	0.60	มาก
2. งานพัฒนาหลักสูตร	4.68	0.51	มากที่สุด	4.40	0.73	มาก
3. งานวัดผลและประเมินผล	4.38	0.53	มาก	4.23	0.51	มาก
4. งานวิทยบริการและห้องสมุด	4.63	0.54	มากที่สุด	4.51	0.60	มากที่สุด
5. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.66	0.57	มากที่สุด	4.51	0.60	มากที่สุด
6. งานสื่อการเรียนการสอน	4.69	0.43	มากที่สุด	4.46	0.54	มาก
โดยรวม	4.60	0.50	มากที่สุด	4.41	0.58	มาก

จากตารางที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) งานวิทยบริการและห้องสมุด และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น พบว่า ต้องบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เรียงลำดับจากดัชนีความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) งานวิทยบริการและห้องสมุด 2) งานสื่อการเรียนการสอน 3) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 4) งานวัดผลและประเมินผล 5) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 6) งานแผนกวิชา ตามลำดับ ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของรัชตรา โทณหงษา (2563) ได้พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ แบ่งออกเป็น 6 งาน ได้แก่ 1) งานสื่อการเรียนการสอน 2) งานสาขาวิชา 3) งานวิทยบริการและห้องสมุด 4) งานวัดผลและประเมินผล

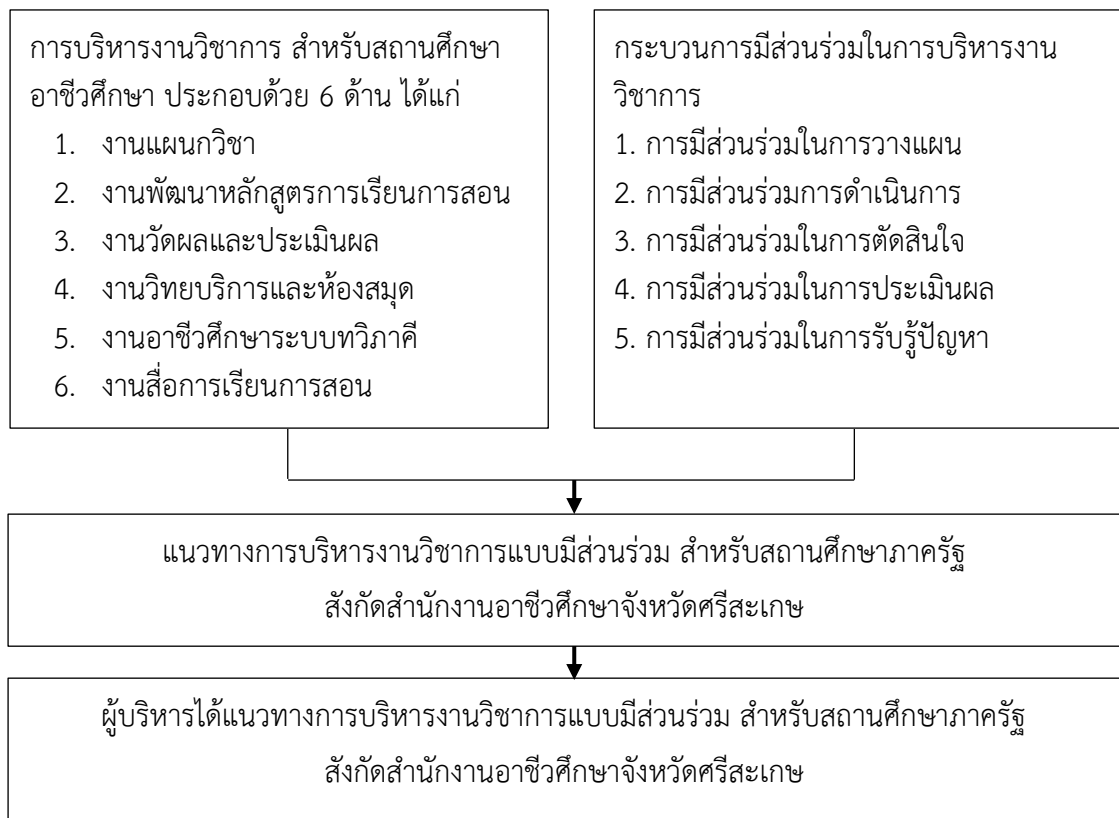
5) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และ 6) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

6.2 แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) งานแผนกวิชา 2) งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) งานวัดผลและประเมินผล 4) งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5) งานวิทยบริการและห้องสมุด และ 6) งานสื่อการเรียนการสอน ทั้ง 6 ด้าน มีแนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ รวมทั้งสิ้น 41 แนวทาง สอดคล้องกับการวิจัยของนิภาพร พินิจมนตรี (2563) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาได้แก่ 2 ด้านคือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเท่ากัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา ส่วนความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของวราวุธ ภาวรงค์ (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ผลการพัฒนาแนวการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการ เรียนรู้การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่ามีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของชนมพรพรข เทียมดวงแข (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู พบว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 30 แนวทาง จำแนกเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 5 แนวทาง ด้านการนิเทศการศึกษา 5 แนวทาง ด้านการพัฒนา และใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5 แนวทาง ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5 แนวทาง ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 5 แนวทาง ด้านการวัดผลประเมินผล 5 แนวทาง ซึ่งผลการประเมินแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุดทุกแนวทางและการบริหารงานวิชาการทุกด้าน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Force and Unesco (2020) การศึกษาวิจัย เรื่อง BACK TO SCHOOL ในยุค NEW NORMAL เมื่อประเทศชั้นนำทางการศึกษาเตรียมเปิดโรงเรียน สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มียอดผู้ติดเชื้อและยอดผู้เสียชีวิตสูงที่สุดในโลกจากการระบาดของไวรัสโคโรนา ทำให้มีการปิดโรงเรียนในประเทศและหยุดการเรียนการสอนไว้ เมื่อช่วงปลายเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาองค์การยูเนสโกก็ได้ออกมาแนะนำแก่ โรงเรียนถึง 7 วิธี ช่วยให้ครูประสบความสำเร็จ เมื่อโรงเรียนกลับมาเปิดอีกครั้ง ดังนี้ 1) รับฟังเสียงของครูในการกำหนดนโยบายและแผนการ เพราะการพูดคุยเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนเปิดโรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับทุกคนในโรงเรียนความปลอดภัยและความเป็นอยู่ของผู้เรียนและครูคือสิ่งสำคัญที่สุด 3) ให้ความสำคัญกับสภาพจิตใจ สังคมและอารมณ์ ของครูและผู้เรียน 4) ช่วยให้ครูปรับตัวเข้ากับ New Normal เมื่อกลับมาสอนในชั้นเรียนตามปกติ ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับการสนับสนุน และได้รับทรัพยากรที่เพียงพอในการจัดการ เรียนรู้ในห้องเรียน 5) จัดให้มีครูเพียงพอและให้ครูได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม 6) ลงทุนกับภาคการศึกษา 7) คอยเช็คสถานการณ์และข้อเสนอแนะจากครู

7. องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการบริหารงานวิชาการ สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ แสดงดังภาพ ดังนี้

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาในปัจจุบันได้เห็นสำคัญในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติงานในปัจจุบันยังคงเป็นเพียงการปฏิบัติงานตามกรอบการปฏิบัติงานตามปกติ ดังนั้น เพื่อยกระดับงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิชาการเพื่อยกระดับความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ โดยการปรับปรุงและพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

8.1.2 ผลจากการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม สำหรับสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษายังมีความต้องการที่จะได้รับการส่งเสริมความสามารถทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้สถานศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาด้านวิชาการมากยิ่งขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรตระหนักและให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ทั้ง 6 ด้าน มีการกำหนดและวางแผนนโยบายตลอดจน ดำเนินการตามโครงการต่างๆ อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และเน้นการบริหารแบบบูรณาการ

8.3.2 ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น

9. บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชนมพรรษ เทียมดวงแข. (2566). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- นิพนธ์ กีนาวงศ์. (2533). **หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เณศ,
- นิภาพร จำเมืองฮาม. (2563). การพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์**. 7(7). 345-359.
- รัชตรา โทหงษา. (2563). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วารุณี ภาวงศ์. (2566). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). **รายงานประจำปี 2561**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). **แผนยุทธศาสตร์การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2566–2570**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). **รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ไตรมาสที่ 4 ปี 2565**. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Cohen, J.M. and N.T. Uphoff. (1980). **Effective Behavior in Organizations**. New York : Richard D. Irwin.
- Force, T. and Unesco. (2020). **BACK TO SCHOOL ในยุค NEW NORMAL**. Retrieved 16 August 2022. From <https://www.educathai.com>